

ಶೋಷಿತರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ಶಿವಾನಂದ ಶಿರಸಂಗಿ¹ ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ದಳಪತಿ²¹ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.² ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

Abstract:

ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮರೆತವನು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರನು, ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಅರಿವು ಇದ್ದವರು ಅದರ ವಾರಸುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಇತಿಹಾಸ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ವಾರಸುದಾರರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜನರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವರು ದರೋಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಈಗ ಬಹುಜನರು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಪವರ್ಗದ ದರೋಡೆಕೋರರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಜಾತಿ ವಿಷಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಸಮಾಜ ಒಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ (ಶಕುನಿ) ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವತಾವಾದದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಅಚಲ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಜೀವನನೂದ್ದಕ್ಕೂ ದಲಿತರ, ಮಹಿಳೆಯರ, ಹಿಂದೂಳೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮವನ್ನು ನೀಡಲು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಹೋರಾಟ ಹಾದಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಶೋಷಿತ ಸಮುದಾಯ, ದಲಿತ ಚಳವಳಿ, ಶೋಷಿತರ ಧ್ವನಿ, ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ನಾಡಿನ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶೋಷಿತ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿಯಾದವರು. 'ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಅಸಮಾನತೆಯ ತವರು' ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನುಡಿಯಂತೆ ಅದು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಇಂದಿನ ದಲಿತ ವರ್ಗ. ಈ ಹಿಂದೂ

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಆಚರಣೆ, ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಅಮಾನವೀಯ ನಡೆಗೆ ಆಕ್ರೋಶ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ, ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಘಟಿತ ಹೋರಾಟ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ದಲಿತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗೆ ಸದಾ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಅಂತಃಕರಣದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು. ಇವರು ದಾವಣಗೆರಿ ಜಿಲ್ಲೆ

Please cite this article as: ಶಿವಾನಂದ ಶಿರಸಂಗಿ ಮತ್ತು ಎಂ. ಬಿ. ದಳಪತಿ. (2024). ಶೋಷಿತರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 3(2), 73-77

ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 9, 1938 ರಂದು ಬಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚೌಡಮ್ಮ ದಂಪತಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ 1964 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರದ ಲಾಲಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಚಳುವಳಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮೊದಲಿಗರು. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯ ನೀಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸದಾ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಗುಡಿಸಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿರುವ ದೀಪ ಆರದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ನೇರ ನುಡಿ, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಪಟವಿರದ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ. ತಮ್ಮ ಜೀವನೋದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಶೋಷಿತರ ಪರವಾಗಿ ಅಸಮಾನತೆ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ತೀವ್ರತರವಾದ ಚಳುವಳಿ ಕೈಗೊಂಡು ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸರ್ಕಾಳಜಿತವನ್ನು ಎಂದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚು ತಮಾಷೆಯಾಗಲಿ ಮೈಗಳ್ಳತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಚಿಂತನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗಂಭೀರತೆಯಿಂದ ಅಂತಿಮ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಧಣಿವರಿಯದ ಈ

ನಾಯಕ ದಿನಪೂರ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಂಘಟನೆ, ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ದೀನ ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅಲೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿದರು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ದಲಿತರಾಗಿದ್ದು, ಜಾತಿ ನಿಂದನೆ, ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ನಿಷೇಧ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಂತಹ ಅಮಾನವೀಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು. ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ದಲಿತರೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಅದರ ಮೂಲಕ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಾಕಷ್ಟು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ದಲಿತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿವೆ. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಎಲ್ಲ ದಲಿತರಂತೆ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನೋವಿನಿಂದ. ಅದರ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಂಡದ್ದು ರಾಮ್ ಮನೋಹರ್ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆ. ನಂತರ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ವಿಚಾರಗಳು, ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿದರು. ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ನಾಯಕತ್ವದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಹಾದಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ

ದಲಿತರಿಗೆ ವಿಮೋಚನೆ ಸಾಧ್ಯ ಗಾಂಧಿ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದರು. ದಲಿತರ ವಿಮೋಚನೆ, ಏಳಿಗೆ ದಲಿತರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋರಾಟದ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡರು. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯು ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ತತ್ವ, ವಿಚಾರಗಳು, ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ದುಡಿಯುವ ಜನರು-ಹಸಿವು-ಅಸಮಾನತೆ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದೂರ ಮಾಡಲು ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಇಂತಹ ಚಳುವಳಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ, ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಲಿತರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅಮಾನವೀಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಕೈಗೊಂಡರು ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ದಲಿತರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹಲವಾರು ಭೂ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಭೂರಹಿತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಮೋಜು, ಮಸ್ತಿಗಾಗಿ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಹಲವು ಅನಿಷ್ಟ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೇರಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಸೇವೆ, ಚುಂಚನಸೂರು ಬೆತ್ತಲೆ ಸೇವೆಯಂತಹ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪಣತೊಟ್ಟು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಈ ಬೆತ್ತಲೆ ಸೇವೆಯಿಂದ ದಲಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಕಾಪಾಡಿದರು. ಈ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಬೆತ್ತಲೆ

ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಆಪತ್ತು ಒದಗಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ ದಲಿತ ಜನಾಂಗದ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ದಲಿತ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಾಟಕ, ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಈ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯ ಒಳ ಮರ್ಮವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬಾರೆಂದು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಓಡಾಟ ಮಾಡಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವು ಹೇಳಿದಂತೆ ದಲಿತರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕು ಅದರಂತೆ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅಳೆದು ತೂಗಿ ಕಾನಿರಾಮ್ ನೇತೃತ್ವದ ಬಹುಜನ ಸಮಾಜ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದರು. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಗದೇ ಇರುವುದು ದಲಿತರ ದುರ್ದೈವ. ಹಣ, ಹೆಂಡದ ನಡುವೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆದರ್ಶ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ದಲಿತ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಕುತಂತ್ರ ನೀತಿಗಳು ಅಂದು ರಾರಾಜಿಸಿದವು. ಇಂದು ಸಹ ಕುತಂತ್ರ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನ ನೀಡಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ದಲಿತರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಲಿತರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಬಲತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಾಯಕರು ಆದರ್ಶ, ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿರುವುದು ದಲಿತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿದ

ನಾಯಕರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತಹ ನಾಯಕರು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ, ಭೂ ಹೋರಾಟಗಳು ಮತ್ತು ವಸತಿ ನಿಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಹೋರಾಟಗಳು ಸ್ಮರಣೀಯ. ಅಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ಗೆ ಬಂದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಇವರ ಮುಖದಿಂದ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂದಿನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ದುರಾಸೆಯಾಗಿತ್ತು ಆದರಿಂದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಯಾವ ನಾಯಕನು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುತಂತ್ರ ನೀತಿಗಳು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಓಟಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ದಲಿತ ನಾಯಕನ ಬಳಕೆ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ಅಸ್ವಶ್ಯತಾ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ರೋಷಿಹೋಗಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಚಳುವಳಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಜೀವನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಬಿಲಿಷ್ಠ ಜಾತಿಗಳು ನಡೆಸುವ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೊ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೆಂಡಾಮಂಡಲವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ನೋವು, ಸಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಭೂ ಹೋರಾಟಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ದಲಿತರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಿದರು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ, ವೃತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತು ಕಾಳಜಿವಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರ. ಆದರೆ ಪ್ರೊ. ಬಿ.

ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಈ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಶಾಸಕರಾಗಲಿಲ್ಲ, ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಚೀಲಾಗಿರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಿಗಮಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮವರ್ಯರನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಬಂಧು-ಬಳಗದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೈ ಚಾಚಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ನೆರವಾದರು. ದಲಿತರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದರು, ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಬಿ.ಎಸ್.ಪಿ ಸೇರಿದರೂ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಕರಿತು ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ದಲಿತ ವರ್ಗ, ಬಡವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟಗಳಿಂದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಊಟ, ಆರೋಗ್ಯದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಹೋರಾಟ, ಸಾಲು ಸಾಲು ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ದೇಹಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ದಿನಾಂಕ ಜೂನ್ 30, 1997 ರಂದು ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೃದಯಘಾತವಾಯಿತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಫಲಿಸದೆ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶೋಷಿತರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ನಾಡಿನ ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಮಾತನಾಡಲು ಹೆದರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಘರ್ಜಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿ ಹೋರಾಟದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಈ

ಮಾನವತಾವಾದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಸಮಾರೋಪ

ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರವರ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಹೋರಾಟ ರೂಪಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ದಲಿತರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ರೂಪಿಸಿದರು. ಅದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಮಾನತೆ, ಗೌರವಯುತ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟರು. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ನಲುಗಿ ಅದನ್ನು ಚಿಕ್ಕನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಹ ಒಬ್ಬರು. ಅವರ ಬದುಕು ಮಾದರಿ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆ ದೊರೆಯದಿರುವುದು ದುರ್ದೈವ. ಈಗಲಾದರೂ ಬಹುಜನರು ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಹೋರಾಟ, ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಿಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಸೋಸಲೆ. (2018). ದಲಿತರ ಬದುಕು-ಮೆಲುಕು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.

- ಮುನಿವೆಂಕಟಪ್ಪ, ವಿ. (2009). ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಚರಿತ್ರೆ. ತನುಮನ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಚಿಂತನೆಗಳು-ಬರಹಗಳು. (2016). ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.
- ಸಮತಾ ಬಿ. ದೇಶಮಾನೆ. (2019). ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ಪಂಚಮ, ಸಂ-1.